

Ovidiu Ghidirmic - Proza romaneasca si vocatia fantasticului

Mihai Eminescu reprezinta intruchiparea geniului creator. Cea mai mare putere de creatie la care s-a ridicat vreodata spiritualitatea romaneasca. Viata lui Mihai Eminescu a fost tragica in esenta ei, asa cum e, in general tragica, viata oamenilor de geniu in care tragismul provine dintr-o constiinta superioara ce se opune instinctelor si vointei oarbe de a trai.

Esentiala ramane opera prin care Eminescu a devenit cel mai mare scriitor roman si unul dintre cei mai mari scriitori din literatura universală. Constatin Noica il considera pe Eminescu o personalitate de tip renascentist care ilustreaza idealul de "uomo totale" al Renasterii de om deschis deopotriva spre disciplinele umanistice, cat si spre cele exacte. El este "omul deplin al culturii romanesti". Ceea ce impresioneaza cel mai mult la personalitatea lui Eminescu este cultura de o vastitate coplecitoare.

Pe Eminescu il preocupau nu numai poezia si filozofia ci si matematica, astrologia, fizica, limbile vechi (sanscrita, greaca, latina). Eminescu a avut mai ales o solida si prfunda cultura filozofica, asa cum putini scriitori au avut vreodata. De aici nu putem trage insa concluzia ca Eminescu e si un filozof in sensul propriu al cuvantului, pentru ca elk nu are un sistem filozofic personal si original.

Eminescu e insa un mare poet filozof care a imprumutat elemente disparate din mai multe sisteme filozofice, pe acelea care corespundeau cel mai bine propriei structuri interioare.

Eminescu a avut cel mai mare cult si cea mai mare admiratie pentru Immanuel Kant, pe care il considera filozoful cel mai adanc. Eminescu a fost influentat de categoriile Kantiene de spatiu si timp. Conform teoriei sale, "timpul nu este ceva care exista in sine sau care ar fi inherent lucrurilor ca determinare obiectiva". Spatiul si timpul nu sunt reale. Kant, prin opera sa "Critica ratiunii pure", i se parea lui Eminescu intangibil.

Celalalt mare filozof german care a exercitat cea mai mare influenta asupra lui Eminescu si La marcat definitiv a fost Arthur Schopenhauer, cu lucrarea sa fundamentala "Lumea ca vointa si reprezentare". Schopenhauer a coborat metafizica lui Kant, din cer, pe pamant. Lucrarea sa incepe cu propozitia "Lumea este reprezentarea mea", ceea ce inseamna ca, dupa Schopenhauer, realitatea este asa cum se reflecta in constiinta noastra.

Pornind de la "vointa oarba de a trai", Schopenhauer facea o serie de disocieri intre omul comun si omul de geniu. Daca pentru omul comun lumea e vointa, pentru omul de geniu lumea e reprezentare. Daca omul comun actioneaza numai sub impulsul "vointei oarbe de a trai", la omul de geniu se produce o separare a intelectului de vointa. Pentru omul de geniu scopul si finalitatea superioara a existentei este cunoasterea.

Daca omul comun e prin definitie subiectiv, omul de geniu tinde sa devina obiectiv. Geniul e inteligenta constienta de propriile ei limite. Daca omul comun traieste in panul concret al realitatii,

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

omul de geniu traieste in planul ideilor geniale. Omul comun e pragmatic si nu urmareste decat satisfacerea propriilor interese egoiste si imediate, pe cand omul de geniu se inalta in sfera contemplatie pure si dezinteresate.

Geniul e o exceptie, o abatere de la norma. Geniul se opune "vointei oarbe de atrai" si este nefericit si neinterles de contemporani.